

ב"ה

אין ליכט פון תורה

ספר

שבט מוסר

תוכן עניינים
לסדר בראשית
אידיש

556

הוצאת אמונה
ברוקלין נוא יארק,
שנת תשנ"ח לפ"ק

געילת השם יתברך

תוכן העניינים

פון פרק א'
 ביז פרק י"ג

אין דעם תוכן העניינים
 ווערנו אָרָאָפְּגַעֲבַרְעַנְגַט
 אַלְעַיְסֹודֶתִידִיגָע פֿוֹנְקָטוּ
 פון דעם גאנצָן פרק.

תוכן העניינים

פרק ראשון

עד איז מבאר דעם ענין פון מענטשניש באשאפונג און
ווי מען קען לערנען פון אדם הראשון וואס איזן חטא
קען גורם זיין.

- א. אלץ וואס דער אויבערשטער האט באשאפונג אויף דער וועלט האט ער
בָּאַשְׁאָפּוֹן אַיִּינָשׁ מְעַנְּטָשׁ, אָנוּ אַוְיבּ עָרְ אַיְזֵ פּוֹגֶם אַיְן אָנוּ אַבְּרָ אַיְזֵ עָרְ פּוֹגֶם
אַיְן דָּעַם חָלֵק וְוָאֵס אַיְזֵ מְרוֹמָז אַיְן דָּעַם אַבְּרָ
... 1
- ב. אַ בְּיָאוֹר אַוְיפּּן מְאַמֵּר חֹזְלֵל "אַחֲטָאָ וְאַשְׁׂוֹבּ"
... 1
- ג. דָּעַר מְעַנְּטָשׁ דָּאָרָףּ זִיךְ בָּאַמְּיעַן צָו טָהָרָן אַ מְצֻחָה וְוָאֵס עָרְ פּוֹילְטֵ זִיךְ עָס
מְקִיּוֹם צָו זִיין, וְוַיְיַל אַוְיפּּ דָּעַם אַיְזֵ עָרְ אַרְאַפְּגַעַקְוּמָעָן אויףּ דָּעַר וְוֻלְטָ
... יב
- ד. דָּעַר מְעַנְּטָשׁ דָּאָרָףּ זִיךְ אַרְוּמְקוֹן וְוִי דִּי רְשָׁעִים זְעַנְעַן אַוְועָקּ פּוֹן דָּעַר
וְוֻלְטָ אָנוּ עָס אַיְזֵ גָּרְנִישֵׁט גָּעְבְּלִיבְּן בַּיְזִי
... יג
- ה. זְאַלְסָטּ לְעַרְנָעָן כָּאָטָשׁ דַּו פְּאַרְשָׁטִיסְטּ נִישְׁתּ וְוָאֵס דַּו לְעַרְנָסְטּ
... יד
- ו. דָּעַר מְעַנְּטָשׁ דָּאָרָףּ לְעַרְנָעָן וְוָאֵס זִיין הָאָרֶץ גּוֹסְטּ מָעָרָן, אָנוּ אויףּ דָּעַם
קוֹמֶטּ עָרְ אויףּ דָּעַר וְוֻלְטָ
... טו
- ז. דָּעַר מְעַנְּטָשׁ קוֹמֶטּ אַרְאָפּ אַוְיפּּ דָּעַר וְוֻלְטָ צָו טָהָרָן דִּי מְצֻחָה אויףּ וְוָאֵס
דָּעַר יִצְרָאָרָה אַיְזֵ זִיךְ מְהַתְּגָבָר אַוְיפּּ אַיְם עָרְ זָאָל עָס נִישְׁתּ טָהָרָן
... טז
- ח. אָז מִילְעָנָטּ נִישְׁתּ יוֹנְגָרְהִיטּ, וְוִי קָעַן מַעַן דַּאָס פְּאַרְרִיכְטּ אַוְיפּּ דָּעַר
עַלְטָעָרָן?
... יז
- ט. עָרְ זָאָל זִיךְ מוֹסְרָ נְפָשָׁ זִיין אַז זִיְינָעָ קִינְדָּעָר זָאָלָעָן לְעַרְנָעָן תּוֹרָה.
... יז
- י. אָנוּ עַוְשָׁר זָאָל אַוְיסָהָאַלְטָן מִיטּ זִיין גּוֹלְטָ אַרְעַמְעַלְיִיטּ אָנוּ תַּלְמִידִי חַכְמִים.
... יט
- יא. פְּאַרְוּוֹאָס האָטּ מַעַן גַּעֲבָעָן דָּעַם עַוְשָׁר עַשְׁירָות?
... יט
- יב. אַוְיבּ דָּעַר עַוְשָׁר טָוָטּ נִישְׁתּ וְוָאֵס עָרְ דָּאָרָףּ, נַעֲמָטּ מַעַן אַיְם צָו דַּאָס
עַשְׁירָות. – אָנוּ אַיְנְטָעָסָאַנְטָעָ מְעַשָּׁה.
... יט
- יג. מִיטּ גַּעֲבָעָן צְדָקָה קַוְיִיפּּ זִיךְ דָּעַר עַוְשָׁר עַולְםָ הַבָּא, אָנוּ מַעַן אַיְם מַוחְלָל
אַלְעָעָבְּרָוָת.
... כא
- יז. שְׁלָמָה הַמֶּלֶךְ עַיְהָ הָאָטּ אַיְבָּרְגָּעָלָאָזָטּ זִיין גַּאנְצָשָׁרָ עַוְשָׁר דָּעַר וְוֻלְטָ
אָנוּ הָאָטּ מִיטּ זִיךְ נַאֲרָ מִיטְגָּעָנוּמָעָן זִיין גַּאנְצָעָ נַשְׁמָה.
... ככ

טו. וווען נישט שלמה המלך עי'ה וואלט געשרבין די דורי ספרים, וואלט מען
היינט גארנישט געוואויסט איז עס איז אמאָל געוווען שלמה המלך, ווי ער
זאגט אין קהלה "ווײַוּתְרַ מַהְמָה בְּנֵי הַזָּהָר עֲשֹׂות סְפִירִים הַרְבָּה אֵין קֶץ".^{כג}
טז. דו עשר! גיב אַכְטּוֹנָג אָז דיין עֲשִׂירָות זָאָל נִישְׁט זִיְין דיין גַּרְעַסְטָעַר שָׁוָּאָן,
אוֹ פָּוֹן דִּיְיָנָע וּוּלְדָעָר אָוֹן בִּימָעָר זָאָל מַעַן נִישְׁט אַפְּהָאָקָן צָו מַאֲכָן
גרעסעער דיין פִּיעָר אֵין גִּיהָנוֹם.^{כג}

יז. אַ תְּשׁוּבָה פָּאָרָן יְצַר הָרָע וּוָאָס רַעֲדָת אִים אֵין אָז עָר קָעָן זִיךְן נִישְׁט
אוַיִּסְאָרְבָּעָתָעָן אָוֹן אַנְקוּמָעָן צָו דִּי הַעֲכָסְטָעַ מַדְרִיגָּות.^{כח}

יח. צְדִיקִים הָאָבָן זִיךְן אוַיִּסְגָּעָרְבָּעַט אָוֹן זַעַנְעָן אַרְוִיף לְעַבְּדִיגְעָרְהִיט אֵין
הַיִּמְלָא, אָוֹן אַנְדָּעָרָע וּוָאָס זַיִּעָר גּוֹף אֵיז נִישְׁט פָּאָרְפּוֹילָט גֻּוֹוָאָרָן אֵין קָבָר,
וּוַיִּיל זַיִּהְאָבָן זִיךְן אוַיִּסְגָּעָרְבָּעַט.^{כו}

פרק שני

אין דעם פרק וווערט אַרוַּיְסְגָּעָרְבָּעַגְט, ווי דער
בְּאַשְׁעָפָעָר אֵיז מַאֲרִיךְ אָפֶן, עָרָהָלְט צְוָרִיךְ זִיְין כָּעֵס,
פָּוֹן דִּי רְשָׁעִים, כְּדִי זִיְין זָאָלְן תְּשׁוּבָה טָוָהָן. אֵין דעם
פרק רַעֲדָת דָּעָר מַחְבָּר אַוְיכְן אַרְוּם דִּי מַעַלוֹת פָּוֹן דָּעָר
מַדָּה פָּוֹן עֲנוֹה אָוֹן דִּי שְׁעַנְדְּלִיכָּעַ מַדָּה פָּוֹן גָּאוֹה.

- ג. אַיִּז דָּעָר נַח הַצְּדִיק אָוֹן דָּאָס רְשָׁעָות פָּוֹן זִיְין דָּוָר.....
ב. ווי אַזְוִי דָּעָר אַוְיְבָרְשָׁטָעַר אֵיז מַאֲרִיךְ אָפֶן מִיטָּן רְשָׁעָ כְּדִי עָר זָאָל תְּשׁוּבָה
טוֹהָן אָוֹן נִישְׁט שְׁטָאָרָבָן אַלְסָ רְשָׁעָ. אָוֹן עַנְטָפָעָר צָו דִּי אַפְּיקָוָרָסִים וּוָאָס
זָאָגָן אֵיז דָּעָר מַעֲנְשָׁז אֵיז בָּאַשְׁאָפָן גֻּוֹוָאָרָן כְּדִי דָּעָר אַוְיְבָרְשָׁטָעַר זָאָל
חַיּוֹ קַעְנָעָן נַעַמָּעָן אֵין אִים נַקְמָה.....
ג'. דִּי גְּרוֹיְסָע עֲנוֹיוֹת פָּוֹנָס אַוְיְבָרְשָׁטָן.....
ד. אַיִּז מַעֲנְשָׁז דָּאָרָף זִיךְן אַרְאָפְּלָעָרָנָעָן פָּוֹן זַיִּינָע מַדָּות כְּדִי צָו דִּיְנָעָן דָּעָם
אַוְיְבָרְשָׁטָן.....
ה. אַיִּז מַעֲנְשָׁז דָּאָרָף שְׁטָעַנְדִּיגְזָעָן צְוָן צְוָצְקָוָמָעָן צָו דָּעָר מַדְרָגָה פָּוֹן דִּי מְלָאָכִים.....
ו. פּוֹפְּצָן זָאָקָן וּוָאָס דָּעְרוֹוִיְיָטָעָרָן דָּעָם מַעֲנְשָׁז פָּוֹן גָּאוֹה.....
ט. דָּאָס גְּרוֹיְסָע תְּוּלָת פָּאָר עַמְּיָצָן וּוָאָס הַאָלָט זִיךְן נִידָּעָרִיג.....
יב. אַיִּז מַעֲנְשָׁז זָאָל זִיךְן נִישְׁט גְּרוֹיְסָהָלָטָן מִיטָּן דָּעָם וּוָאָס דָּעָר אַוְיְבָרְשָׁטָעַר
איָז מַשְׁפִּיעַ גּוֹטָס אַוְיכְן אִים.....
יד. דִּי מַעְלָה פָּוֹן דִּי וּוָאָס הַאָלָטָן זִיךְן נִידָּעָרִיג, וּוָאָס דָּעָר אַוְיְבָרְשָׁטָעַר
דָּעְרָפּוֹילָט זַיִּעָר גּוֹלְסְטוֹגָג, כָּאַטְשָׁ זַיִּהְאָבָן נִישְׁט מַתְּפָלָל גֻּוֹוָעָן דָּעְרוֹיף.....
טו. אַפְּעָנָע מַוסְרָ-רַיִיךְ קָעָגָן דִּי וּוָאָס טְרִינְקָן וּוַיִּן.....

פרק שלישי

מוסר פֿאַרְן מענטש אויסצוגלייכן זיינע וועגן, און ווי
אויזי מען קען איבערדריען די שלעכטע נייגונגען צו
מעשים טובים און צו באקומען שכר פֿאַר זיי.

- א. אַ מוסר ווי אַזוי דער מענטש זאל אָרוּסִילָעֶרְנָעַן פֿוֹן אלע פֿאַסִּירְנוֹגְּנָעַן
אוֹרָום אַיִם, צו פֿאַרְבְּעַסְעָרַן זיינע וועגן.....ג
- ב. ווי אַזוי קען אַ מענטש זיך באַרְיָמָעַן מֵיט זיַּין שִׁינְקִיט אָוֹן זיַּין גַּעַלְט, אָוֹן
אוֹיךְ מֵיט אַלְעַ שְׁלַעַכְטָעַ מְדוֹת, זיַּין צו טוֹהָן בְּהִתְרָ, אַז עַר זאל באַקּוֹמָעַן
שְׂכָר דָּעָרְוִי.....ד
- ג. אַ מענטש דָּאָרָף אָרוּסִילָעֶרְנָעַן אַ מוסר הַשְּׁכָל פֿוֹנָעַם פֿאַרְגָּאַנְגָּעָנָעַם טָאגַ,
אוֹן זיך באַטְרָאָכָטָן ווֹאָס עַס אַיִם אַיְבְּרָגְּעָבְּלִיבָן פֿוֹנָעַם גַּאנְצָעַן טָאגַ.....ח
- ד. ווי אַזוי קען אַ מענטש פֿאַר זיך אַנְגְּרִיטָן פֿוֹן אלעַם גוֹטוֹן דָּוָרְךָ זיַּין
מחשבה.....ח
- ה. עַר זאל נִישְׁט בּוּעַט זיַּין אַיִן דִּי נִסְיוֹנוֹת אָוֹן יִסְוִרִים ווֹאָס קּוֹמָעַן חַיּוֹ אַוִּיחַ
אוֹים, אָוֹן עַר זאל זיך אַפְּלָעֶרְנָעַן פֿוֹן אַבְּרָהָם אֲבִינוּ עַיִּה, ווֹאָס טָרָאָץ דָּעַם
ווֹאָס עַר אַיִז אַדוֹרְכְּגָּאַנְגָּעָנָעַ פֿילְ צְרוֹת אָוֹן לִידְן, הַאֲט עַר נִישְׁט
אַפְּגָּעָקָעָרטָן פֿוֹנָעַם אַיְבְּרָשְׁטָעַנִּיס ווּגַעַגַּעַגְּנָעַם, אָוֹן נַאֲךְ צּוּגְּעָלִילִיגְּטָן אַהֲבָה צו זיַּין
ליַבְּשָׁאָפְּטָן פֿאַרְן בְּאַשְׁעָפָר.

פרק רביעי

עצות פֿאַרְן גוֹף אָוֹן פֿאַר דָּעַר נִשְׁמָה ווי אַזוי תְּשׁוּבָה צו
טוֹהָן, אָוֹן פֿילְ עַצְוֹת ווי אַזוי מְבָטָל צו זיַּין דָּעַם יִצְרָר
הַרְעָעָפָן עַרְיוֹת.

- א. דָּעַר מענטש דָּאָרָף שְׁטַעַנְדִּיגַ גַּעַדְעַנְקָעַן, די גְּרוֹיִיסָעַ חַסְדִּים ווֹאָס דָּעַר
אוֹיבְּרָשְׁטָעַרְ האָט גַּעַטְוָה מֵיט אַיִם, פֿוֹנָעַם טָאגַ ווֹאָס עַר אַיִז באַשְׁאָפָעַן
גַּעַוְאָרָן בְּזַיִּיעַצְטָן.....ג
- ב. עַר זאל צִיטְעָרָן פֿוֹן אַן עַבְּרִיה.....ב
- ג. אַמְתִּיעַ רִיִּיד ווֹאָס דָּעַר גוֹף אָוֹן די נִשְׁמָה זָאָגָן פֿאַרְן אוֹיבְּרָשְׁטָעַן כְּדִי עַר
זָאָל אַיִם פֿאַרְגְּעָבָן די זַיִּיד, אָוֹן אַעֲצָה פֿאַר דָּעַם ווֹאָס טָוטָה תְּשׁוּבָה, אַז
די תְּשׁוּבָה זָאָל אַנְהָאָלָטָן אָוֹן זיך נִישְׁט אַפְּקָעָרָן פֿוֹן אַיִם.....ב
- ד. די רִיכְתִּיגְעַ תְּשׁוּבָה אָוֹן פֿיְינְגָּונָגָעַן מַתְקָן צו זיַּין ווֹאָס עַר האָט קָאַלְיָעַ
גַּעַמְאָכְטָן.....ב
- ה. ווי אַזוי מען קען אָרוּסִילָעֶרְנָעַן פֿוֹן דָּעַם דָּוָרְ המְבּוֹל אָוֹן פֿוֹן סְדוּם די
חַסְדִּים פֿוֹן אוֹיבְּרָשְׁטָעַן.....ח

מוד שבט הקדמת המחבר מוסר

- ו. דאס גלייבן איינעם טאג ווען ער וועט דארפער געבען אָזִין וְחַשְׁבּוֹן, האלט
צ'וריק דעם מענטש פון זינdeggn..... ט
- ז. וואס דער מענטש זאל טראכטן כדי אָפְצּוּשׁוֹאָקְן זַיִן יְצַר הַרְעָא..... ט
- ח. אָמענטש טאָר זַיִךְ נִישְׁתָּבֵךְ בָּאָרִימָעָן, נָאָר ער דָאָרֶיךְ זַיִךְ וְעוּלָעַן צַו גְּלִיכְן
צֻוּם באַשְׁעָפָעָר. אוֹיךְ דָאָרֶיךְ דער מענטש שְׁטָעָנְדִיגְ האָלְטָן פָּאָר דִּי אָוְיגְן דִּי
צּוֹקוֹנוֹפְּטִיגְעָן צִיִּיט..... יָא
- ט. פִּיל זַאֲכָעַן צּוֹלִיב וּוּלְעָכָעַ סִיאָזְוּ בִּיטְעָר פָּאָרָן מענטש..... יָא
- ו. זַאֲכָעַן וּוָאָס וּוֹאוּלָאָזְוּ דעם מענטש וואָס אִיז זַיִן מְקִיִּים..... יָג

פרק חמישי

אין דעם פרק ווערט קלאָר דער טעם פָּאָרוֹוָאָס עַס
זַעַנְעָן דָאָ אָרִימָעָן רִיכְעָן מענטשן, אָוָן מּוֹסְרַ-רְיִיד
פָּאָרָן אָרִימָאָן ער זַאֲלָאָלְמָאָן זַיִן באַהֲבָה.

- א. אָטְרִיסְטָ פָּאָר דִּי וּוָאָס זַעַנְעָן זַיִךְ מִיאָשָׁ פָּוּן זַיִינָר לְעָבָן..... ג
- ב. זִיבְן עַנְטָפָעָרָס פָּאָר וּוָאָס דער אָוּבְּעָרְשְׁטָעָרָהָט אָזִוי באַשְׁאָפָעָן דִּי וּוּלְלָט
אוֹס עַס זַיִן אָרִימָעָן רִיכְעָן, אָוָן אָתְירָאָזְזָעָט פָּאָר וּוָאָס דּוּקָאָ דָעָר
מענטש אִיז אָרִים, אָוָן יְעָנָעָר אִיז רִיךְ..... ג
- ג. פִּיל מְצֻוֹת וּוָאָס דער מענטש אִיז מְקִיִּים יְעָדָן טָאָג אָוָן ער מִינְטָ אָז ער
איָז עַס נִישְׁתָּבְּךְ מְקִיִּים..... ১
- ד. טְרִיסְטָ-וּוּרְטָעָרָ פָּאָרָן אָרִימָאָן..... ২
- ה. מּוֹסְרַ-רְיִיד פָּאָרָן אָרִימָעָן וּוָאָס זַיִן מְזֻלָּהָט אָוּפְּגָעְשִׁינְטָ צֻוּם גּוֹטָן אָוָן
ער אִיז רִיךְ גּוֹעוֹאָרָן, אָבָעָר ער פָּאָרְמִיאָוְסְטָ זַיִךְ פָּוּן זַיִינָעָ אָרִימָעָן חָבָרִים
וּוָאָס ער הָטָט גַּהְהָטָט פָּוּן פְּרִיעָר..... ח
- ו. אָמּוֹסְרַ הַשְּׁכָל פָּאָר עַמִּיצָן וּוָאָס מַאֲכָטָ חַתּוֹנָה זַיִין טָאָכְטָעָר צַו אָן עַם
הָאָרֶץ צּוֹלִיב גַּעַלְט..... יָא
- ז. דִּי מְעַלהָ פָּוּן דעם אָרִימָעָן זַו וּוָאָס אִיז אָז תְּלִמְדִיד חַכְמָ..... יָג
- ח. וְוַיְאַזְוִי אָשְׁלַעַטָּעָ פְּרוּיָ קָעָן פָּאָרְפִּירָן אִין דִּי עֲנִינִים..... יָד
- ט. דָעָר שִׁידּוֹקָ פָּוּן יְצַחְקָ מִיטָּ רְבָּקָה..... טו
- י. דִּי גְּרוֹוִיסְעָ עַבְּרָהָ פָּוּן דִּי מְעַנְשָׁן וּוּלְעָכָעַ וּוּלְיָן שְׁטָאָרָבָן מְתוֹךְ צַעְרָ אָוָן
אָרִימָקִיָּט..... טו
- יא. דָעָר מְעַנְשָׁן דָאָרֶיךְ זַיִן פְּרִילְעָךְ, גַּעַדְעַנְקָעַנְדִּיגְ וּוּלְעָכָעַ מְצֹהָ ער
איָז מְקִיִּים – דִּי שְׁעַנְדְּלִיכְקִיָּטָ פָּוּן פָּאָרְבְּרָעְנְגָגָן דִּי צִיִּיט מִיטָּ נְאָרִישְׁקִיָּטוּ... יְח

פרק ששי

א מענטש זאל זיך נישט מצטער זיין וווען עס קומען
ח'יו אויף אים יסורים, און ער זאל געדענקען איז עס
אייז אין זיין האנט צו שטייגן און זיין גאנץ נאך מער ווי
די מלאכיס, און ער זאל פאר זיך איינקזיפן יעדע
ספארט גאנצקייט און סגולות.

- ג..... אלע טרעפונגען וואס קומען אויפן מענטש מיט דער צייט
- ב..... דאס עניין וואס מיר טרעפן בי די גדולי הדורות וואס עס האט זיין
געטראפען די טרעפונגען, כדי איז אויב עס וועט אויך פאסירן צו עמיצין אייז
די שפערערע דורות, זאל ער זיך טרייסטן צוואםען מיט זיין, וויל ער אייז
ニישט בעסער פון זייןעלטלערן.
- ד..... אַ מְשֻׁלָּפָאָר אַ מְעַנְּטָשׁ ווָאָס אַיִזְוָלְדִּיגְ פָּאָר זַיִן גּוֹטָוּ פֿרִיאִינְטּ
- ה..... דער מענטש זאל נישט טראכטן, איז מיטן דאָוּנָעָן דָּרִיּ מְאָל אַ טָּאָג אַיִז
ער שׂוֹין אַ בָּן עֲוֹלָם הַבָּא אָוֹן ער דָּאָרֶף נִשְׁתְּטָהּ מָעָרְ פָּוּן דָּעָם.
- ט..... ווּעָר אַיִז אַ טִּיפְשֵׁאָ, אַשְׁוֹטוֹהָ, אָוֹן ווּעָר אַיִז אַ פְּקָח אָוֹן אַ חַכְמָהּ.
- ו..... דער מענטש דָּאָרֶף גַּעֲדַעַנְקָעָן אַיִז דער באַשְׁעַפָּעָר שְׁטָרָאָפָּט דָּעָם זִינְדִּיגְן
פָּאָר זַיִן שְׁלַעַכְטָסּ, אָוֹן מִידָּאָרֶף נִשְׁתְּפָעַצְיָעָל אַוְיסְרוֹפָן דָּעָרָוּף אַיִז
הַיְמִילּ.
- ז..... זְוַרְקָן עַוְסָּק זַיִן אַיִז תּוֹרָה אָוֹן מְקִיּוֹם זַיִן מְצֻוֹת קוֹיפְּטָעָר זַיִךְ גּוֹטָע
שְׁטִינְנָעָר, גְּרָאָז אָוֹן בָּעַלְיָחִים.
- ג..... אַ גְּעוּוִירָץ צְוּ הַיְלָן דָּעָם זַעַל פּוֹנוּם מְעַנְּטָשׁ
- ט..... ווּעָנָ אַ מְעַנְּטָשׁ אַיִז מְקִיּוֹם אַלְעַמְצָוֹת, וּוּרְטָטְ גַּעֲבָוִירָן אַ נִיְיעָסָגָולָה ווָאָס
הַעֲלָפָט קָגָנוּ יַעֲדָע מְחַלָּה אָוֹן קְלָאָפּ.
- ו..... דער מענטש דָּאָרֶף זַיִךְ לְעַרְנָעָן אַ מְסָרָפָן דִּי טְמָאַנְעָה בְּהַמּוֹת אָוֹן עַוּפּוֹת,
פָּאָרוֹוָאָס דִּי תּוֹרָה הָאָט גַּעֲסָרִיטָזּ זַיִץ צְוּ עָסָן.
- טז..... יָאָ. הַתְּעֻרְרוֹת זַיִךְ צְוּ שְׁטָאָרָקָן צְוּ טָהָרָה תְּשֻׁוָּה
- יח..... יְבָ. דִּי קְרִיגְעָרִיּ צְוּוִישָׁן דָּעָם יַצְרָר טָבָּה מִיטָּן יַצְרָרָהּ
- יז..... זְאָכָן ווָאָס אַ מְעַנְּטָשׁ זַאָל האַלְטָן אַיִז זַיִן הָאָרֶץ, כְּדִי ער זַאָל נִשְׁתְּ
זִינְדִּיגְן.
- יט..... יְדָ. דִּי מְעַלָּה פָּוּן וַיְדוּיָהּ
- טו..... דער מענטש דָּאָרֶף תְּשֻׁוָּה ווּעָנָ ער אַיִז נָאָךְ יוֹנָג, וּוּיל ווָאָס שְׁפָעַטָּעָר
ער פָּאָרִיכְטָזּ זַיִנָּעָ ווּעָגָן צְוּ תְּשֻׁוָּה, שְׁטָאָרָקָט זַיִךְ דָּעָר יַצְרָרָהּ, אָוֹן דָּעָר
מְעַנְּטָשׁ זַאָל נִשְׁתְּ זָאָגָן, אַיִז חָאָב נָאָךְ צִיְּטָעָ צְוּ טָהָרָה תְּשֻׁוָּה אַוְיףְּ דִּי
עַבְרוֹתּ.

פרק שביעי

אין דעם פרק וווערט געברענgett, אַ טייערע תפלה פון
דעם רדבייז, אַ תוכחת מוסר פון דעם חסיד רבינו בחוי,
און נאך.

- א. אַ טייערע תפילה צו דעם גראיסן אונז פאָרכטיגן באַשעפער, צו לוייבן זיין
נאָמען אונז זייןע טיפע מהשבות, פון הרב דוד זומרא.....ג
- ב. אַ תוכחת מוסר פון דעם חסיד רבינו בחוי.....יא
- ג. אַ תוכחת מוסר פון רביה יהודה החסיד.....יד
- ד. מרגניתא דבי רב, הביאה בעל אוּר קדמוני ובעל ספר ראשית חכמה,
טו הביאה מרבי מאיר לעורר ולתוכחות.....טו
- ה. ווער אייז אַ בן עולם הבא.....טז
- ו. צו געדענ侃ן דעם יומם המיתה זאל לאַ מענטש זאגן צו זיין הארץ וכו'. – פון
ז'
- סֶפֶר הישר לרביבנו תם

פרק שמיני

אין דעם פרק וווערט ערקלערט וווערן, פיל זאקן וואָס אַ
מענטש זאל געבן צו זיין הארץ, זיך צו שטאָרְקָן אוּף
דעם יציר הרע.

- א. פיל משלים – וואָס אַ מענטש זאל געבן צו זיין הארץ, זיך צו שטאָרְקָן
אוּף דעם יציר הרע.....ג
- ב. כדיאָוועקצושיקן דעם יציר הרע פון זיך, זאל ער רעדן מיט זייןע גלידער,
אוּן ער זאל מוכיח זיין זייןע אַדעָן, אוּן משפטין זייןע בײַינער, אוּן אוּזִי
זאל ער זאגן, אוּן וויַעֲסֵ שטייט ווַיְיטָעֵר.....ה
- ג. דער רשע שטאָרְקָט זיך מיט זיין שלעכטס וווען ער זעט אוּן ער וווערט נישט
בְּאַשְׁטְרוֹאָפְט פָּאָר זייןע זינְד, אוּן אַדרְבָּא, דיַ תַּלְמִידִיִּים ווָאָס האָבוֹן
מוראָ פון דעם אוּיבְּעָרְשָׁטָן, זענען אוּן אַונְגָּעָל לאָגָע, אוּן נישט ער.....י
- ד. דער טוַיְעָר פָּאָר דעם רשע, ווָאָס זאל אַיס ברענ侃ן צו תשובה.....יא
- ה. אַ התעורהות צו תשובה, אוּ אַוְיבָּ ער וווערט נישט תשובה טוּהָן, אוּף
וועמען וווערט ער זיך פָּאָרְלָאָזָן וווען ער גִּיטִּיט פון דער ווועלט.....יב
- ו. ער רעכנט אוּס אַסְאָך זאקן ווָאָס אַ מענטש ווַיל, אַדְעָר גְּלוּסְטָן, צו
durfilן דיַ תָּאוֹתָן פון זיין יציר הרע, אוּן ער זאל טוּהָן פָּאָרְקָעָרט, אַזְוִי ווּי
עס אַיז דער ווַילן פון דעם אוּיבְּעָרְשָׁטָן.....יג

פרק תשיעי

אין דעם פרק וווערט געברענgett אַ תפילה פָּאָרְן מענטש
וואָס וויל תשובה טאָן, אָוּן נאָך פִּיל זָאָכָן ווֹאָס דער
מענטש זָאָל נעמען אויפֿן האָרֶץ, מַתְקָן צָו זֵין זַיִינָע
וועגן.

- א. אַ תפילה פָּאָר דעם מענטש וואָס וויל תשובה טוּהָן – אַ טִּילְדָּעָרְפּוֹן פּוֹן
ספר רזיאל המלאך.....ג
- ב. דער רשע אַנטְלוּיפֿטּ פּוֹן הָעָרָן דְּבָרִי תּוֹרָה, אָוּן דְּבָרִי תּוֹרָה אַיִז בַּי זַיִז,
אווי ווי דער קָאָפִיטּ "וַיְהִי נָעָם" ווֹאָס מַאֲכָת אַנטְלוּיפֿן דִּי שָׁדִים.....י
- ג. דער יצְרָה הרע רעדט אַיבָּעָר דעם רשע אָז אָוִיבּ עָר ווֹעַט אַפְּלָאָזָן זַיִינָע
פָּאָרְגָּעָנְגָּעָס ווֹעַט עָר שְׂטָאָרְבָּן, אָוּן אַיִן פְּסוֹק שְׂטִיטִית "וַחֲי בַּהָּס"
דרשענען די חֹזֶל דְּעַרְוִיָּפּ "וְלֹא שִׁמּוֹת בָּהָם".....יח
- ד. אַ סָּאָךְ שְׂוּרְגִּיקִיטּוֹן גַּיְינָע אַרְיָבָּעָר אַוִּיפּ דעם אַרְיָמָּאָן, אָוּן עָר שְׂטָאָרְבָּט
נִישְׁט.....יט
- ה. דִּי ווֹעַגְן פּוֹן דעם אַרְיָמָּאָן זָעָן אָוִיס שְׁעַדְלִיךְ אַיִן די אָוִיגְן פּוֹן דעם וַיְיכַן
מענטש, אָוּן מִיטּ דעם אַלְעָם זָעָן זַיִינָע זַיִינָע.....כ
- ו. דער רשע זָאָל זַיִק אַרְאָפְּלָעָרְנָעָן פּוֹן דעם אַרְיָמָּאָן ווַיְפִילּ עָר אַיִז זַיִק מָוסֶר
נִפְשָׁמְקִים צָו זֵין די מְצֻוֹת, אָוּן עָר שְׂטָאָרְבָּט נִישְׁט.....כא
- ז. דער זַיְדִּיגְעָר זָאָל טָוּהָן אַנטְקָעָגָן זַיִינָע אָוִיגְן די שְׁלַעַכְתָּעָ פָּאָסִירְגָּעָן,
מִיתּוֹת מְשׁוֹנוֹת, מַלחְמֹות, חָרְבָּנוֹת אָוּן אַזְוִי ווַיְיִתְעַר – דָּאָן ווֹעַט זַיִז
פָּאָרְשָׁטָאָפּטּ האָרֶץ ווֹעָרָן אַונְטָעָרְטָעָנִיגּ צָוְלִיבּ מוֹרָא, טָאָמָעָר ווֹעַט מִיטּ
אִים פָּאָסִירָן אַיִינָעָן די אַלְעָפָּאָסִירְגָּעָן.....כא

פרק עשרי

אין דָּאָזִיגְן פרק ווּעָרְטָ עַרְקָלְעָרְטָ ווַיְיִדְרְעַר יְצָרָה הרע זַוְכָּט
פָּאָרְשִׁידְעָנָעָן ווֹעַגְן פּוֹן הִיתְרָ כְּדִי צָו מַאֲכָן זַיְדִּיגְעָן דָּעָם
מענטש, אָוּן אַז די זַיְדִּיגְעָן זָעָן אַיְינְגָּעְטִּילְט אַוִּיפּ 20
כִּיתּוֹת.

- א. אָן עַנְטָפָעָר אַוִּיפּ די רַיִדְגָּן פּוֹן דעם רָשָׁע ווֹאָס עָר זָאָגָט אַז דער
אויבְּעַרְשָׁטָעָר ווֹעַט פָּאָר אִים מוֹתָר זֵין אַוִּיפּ זַיִינָע זַיִדְגָּן.....ג
- ב. בַּיִז די פְּעַרְשָׁטָעָ עַבְרָה אַיִז דער אויבְּעַרְשָׁטָעָר מוֹתָר, אָוּן דָּעָרָנָאָךְ רַעֲכָנְט
עָר אַוִּיפּ די פְּעַרְשָׁטָעָ דְּרִי זַיִדְגָּן – צְוּוִי טַעַמִּים פָּאָר דָּעָם.....ד
- ג. אַ סָּאָךְ אַוִּיסְרִיְידָן פּוֹן הִיתְרָ ווֹאָס דער יְצָרָה הרע רַעֲדָט אַיבָּעָר דָּעָם
מענטש, כְּדִי אִים צָו מַאֲכָן זַיְדִּיגְעָן.....ה

מוה שבט הקדמת המחבר מוסר

- ז. די זינדייגע מענטשן טיילן זיך אויף צואנציג כתות, און א סתיירה פאר
יעדע איינע פון די דאזייגע כתות.....
ה. דער וואס ווארטט ארויף א פעלער אויף די ערליךע מענטשן, איז ער פול
מייט עבירות.....
יב. אוייב דו וועסט זען א שלעכטן מענטש, אדער איינעם וואס שפער אויף די
רייד פון די חכמים, אדער איינעם וואס באשעפטיגט זיך מיט רעדן לשון
הרע, אדער א קאָרְנוּ מענטש, אדער איינעם וואס זאגט ליגו, אדער
איינעם וואס מאָכַט ליכנות, אדער א מענטש וואס איז אָן עז פנימ, אדער
אָ מענטש וואס פֿאָרְבְּרָעְגֵּט זיינע מערסטע טאג מייט שעודות.....
יג. וויוֹוִיטָאָגְלִיךְ אָיז דער וואס טוישט אויס גוטס אויף שלעטס.....
יד.

פרק אחד-עשר

אין דעם פרק ווערט ערקלערט די מעלה פון דער תורה,
און ווי אַזְוִי די חכמים האָבן אלֶיךְ דער גורייכט דורך די
תורה, און די סיבָה פֿאָרְךְ די שנאָה פון אָן עס הארץ צו
דעם תלמיד חכם

- א. די מעלות פון לערנען תורה, וואס דערלייכט די נשמה פון דעם מענטש און
דרוֹוִוִיטָעָרְט אִים פון אַלְעָם שלעכטן.....
ג. אַ טעם פֿאָרוֹוָאָס די תלמידי חכמים זענען געקליידעט מיט צעריסענע
מלבושים, און אָז דאס אָיז דער גורם פֿאָרוֹוָאָס די עמי הארץ זי
פֿיַינְט.....
ה. כל זמן דער גוף ווערט גערײַנִיגַט דורך תורה, ווערט גראָסער די
ליךִיגִיקִיט פון דער נשמה, און דער תלמיד חכם, אוייב מען פֿאָרְשָׁעָמֶט
אִים צוֹלִיב דעם, וועט ער פֿאָרְטָאָגְן די פֿאָרְשָׁעָמוֹג. – אַ מְשֻׁלָּא אויף דעם.....
ה. אָן עס הארץ וואס האָט חרטה אויף זיינע מעשים, וועט דער תלמיד חכם
אִים מכבד זיין. אַבער אוייב עמי הארץ פֿאָרְשָׁעָמֶן די תלמידי חכמים,
טָאָר מען זיך נישט חנְפְּעָנָעָן צו זיין, און יעדער איינער וואס חנְפְּעָט זיך צו
זיין ברענְגַט שלעטס אויף די וועלט.....
ה. אַסְאָךְ טעמיים פֿאָרוֹוָאָס די עמי הארץ האָבן פֿיַינְט די תלמידי חכמים.....
ו. עס זענען דאָ ערליךע עמי הארץ, וואס האָבן ליב תלמידי חכמים און
אונטערשטיכון זיין – אַסְאָךְ סִבְוֹת פֿאָרְךְ דעם – אַסְיַמְּן צו דערקענען אַין
אָן עס הארץ מכח וועלכע סיבָה ער אָיז אַחֲסִיד.....
ז. די מעלה פון די שבטים וועלכע האָבן נישט אויפגעעהרט אַ מְינְיוֹת פון
זַיְעָר לערנען תורה.....
ט.

שבט

הקדמת המחבר

מוסר מט

- ח. און עם הארץ זאל גינוי און שבת און און יומס טוב צום בית המדרש צו העורן דברי תורה, און ער זאל דערצילן פאר זייןע בני בית וואס ער האט געהרט.....
 ט. די ריד פון א מוויל מאכן צוויי פארקערטער פעולות: עס ריאיניגט די לופט, און ער פארפערשטערט די לופט און שעדייגט די מענטשן - צוויי ראיות אויף דעם.....
 י.

פרק שניים-עشر

אין דעם פרק ווערן ערקלערט א סאץ זאכן וואס ער מענטשן דארף טohan מכניין צו זיין דעם יציר הרע, און וועגן די שלעכטער מידה פון גאווה וואס איז ער שורש פון אלע עבירות.

- א. איזוי ווי אין גוף פון מענטשן זענען דא איברים וואס זענען חשוביער פון אנדערא איברים - א טילל פון זיי דינגען און א טילל פון זיי ווערן געדינט, איזוי איזוי ראיי פאר יעדער פארזאומלונג פון מענטשן איז א טילל פון זיי זאלן זיין הארון און א טילל פון זיי זאלן זיין קנעקט.....ג
 ב. א מענטשן זאל זיך אפלערנונג צו דינגען דעם אויבערשטן פון דעם וואס ער וויל נישט פאר זיך.....ג
 ג. ווען א מענטשן וויל לערנונג תורה אדער טohan א מצוה, טרעפן זיך פאר אים א סאץ שטרויכלונגונג.....ד
 ד. און עעה צו פארטורייבן דעם יציר הרע פון זיך.....ה
 ה. זאכן וואס העלפן בטל מאכן דעם יציר הרע.....ה
 ו. די סيبة פארוואס א מענטשן קען נישט בטל מאכן זיין יציר הרע דורך קיין שום וועג, דאס נעמט זיך פון גאוה. א טעם פארוואס גאווה ברענטט א מענטשן צו טohan וואס זיין הארץ גלוסט.....ו
 ז. די הויפט סيبة פארוואס ער רשות האלט זיך בי זיין רשות און לאזט נישט זיין הארץ תשובה טohan.....ז
 ח. ער עניין פון מלחמה - משלים אויף דעם
 ט. א מענטשן זאל זיך לערנונג פון די שבטים, וויפיל ער דארף נאכלקלערן אי זייןע מעשים און זיך ריאיניגן פון יעדן פלאק.....ח

פרק שלשה-עشر

פירונגען פון רבינו הרא"ש ז"ל

- א. נאץ זאכן צו אונטערטונגין דעם יציר הרע.....ג

נ שבט

הקדמת המחבר

מוסר

- ב. 23 פירונגען פון רביינו הרא"ש ז"ל
- ג. נאך 132 פירונגען פון דעם ראייש ז"ל

